

Organizatorzy

UNIwersYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

UNIwersYTET JAGIELLOŃSKI
COLLEGIUM MEDICUM

Towarzystwo
Przyjaciół Chorych
„Hospicjum
im. św. Łazarza”
w Krakowie

SAMORZĄD STUDENTÓW
UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

Patronat honorowy

Metropolita Krakowski
Arcybiskup Marek Jędraszewski

Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego
prof. dr hab. med. Wojciech Nowak

Rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie
ks. prof. dr hab. Wojciech Zyżak

Prorektor Uniwersytetu Jagiellońskiego ds. Collegium Medicum
prof. dr hab. med. Tomasz Grodzicki

Prezes Towarzystwa Przyjaciół Chorych
„Hospicjum im. św. Łazarza” w Krakowie
dr Jolanta Stokłosa

Medyczne Centrum Kształcenia Podyplomowego
Uniwersytetu Jagiellońskiego

ZAPROSZENIE

Komunikowanie się u kresu życia

III edycja Konferencji

opieka paliatywna i hospicyjna

medycyna / humanizm / wolontariat

www.uj.edu.pl

www.cm-uj.krakow.pl

www.hospicjum.krakow.pl

Program Konferencji

8.00 - 9.00 Rejestracja uczestników

9.00 OTWARCIE KONFERENCJI

Wystąpienie:

Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego
prof. dr hab. med. Wojciech Nowak

Prorektor Uniwersytetu Jagiellońskiego ds. Collegium Medicum
prof. dr hab. med. Tomasz Grodzicki

Kierownik międzynarodowego projektu badawczego
Ageing Trajectories of Health: Longitudinal Opportunities
and Synergies ATHLOS - w ramach Horyzont 2020,
Wieloośrodkowe badania nad starzeniem się w Europie (COURAGE),
Uniwersytet Jagielloński-Collegium Medicum
prof. dr hab. Beata Tobiasz-Adamczyk

Prezes Zarządu Towarzystwa Przyjaciół Chorych
„Hospicjum im. św. Łazarza” w Krakowie
dr Jolanta Stokłosa

9.30 WYKŁAD INAUGURACYJNY

„Otwartość rozmowy i lecząca moc słowa”
- prof. dr hab. Maria Kielar-Turska, Uniwersytet Jagielloński,
Kierownik Katedry Psychologii Rozwoju Człowieka Akademii
Ignatianum w Krakowie

SESJA PIERWSZA - KOMUNIKACJA Z CHORYM

Prowadzący sesję - prof. dr hab. med. Krystyna de Walden-Gatuszko,
Kierownik Katedry Psychiatrii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego
w Olsztynie

10.15

„Trudne rozmowy”
- prof. dr hab. med. Krystyna de Walden-Gatuszko

10.45

„Rozmowy kapelana z chorym”
- ks. Adam Trzaska, Kapelan Towarzystwa Przyjaciół Chorych
„Hospicjum im. św. Łazarza” w Krakowie

11.05

„Jak lekarz może pomóc choremu w przygotowaniu się do śmierci?”
- dr hab. med. Małgorzata Krajnik, prof. UMK - Kierownik Katedry
i Zakładu Opieki Paliatywnej, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,
Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy

11.30

Dyskusja i podsumowanie sesji I
- prof. dr hab. med. Krystyna de Walden-Gatuszko

11.45 - 12.15 Przerwa

SESJA DRUGA - KOMUNIKACJA Z RODZINĄ PACJENTA

Prowadzący sesję - prof. dr hab. med. Tomasz Grodzicki, Prorektor
Uniwersytetu Jagiellońskiego ds. Collegium Medicum, Kierownik Kliniki
Chorób Wewnętrznych i Geriatrii, Katedry Chorób Wewnętrznych
i Gerontologii Uniwersytetu Jagiellońskiego-Collegium Medicum

12.15

„Prawo pacjenta do informacji medycznej”
- dr hab. Marlena Pecyna, prof. UJ, Katedra Prawa Cywilnego Wydziału
Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego;
- dr Tomasz Sroka, Zakład Bioetyki i Prawa Medycznego Katedry Prawa
Karnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
Uniwersytet Jagielloński-Collegium Medicum

oraz

Towarzystwo Przyjaciół Chorych
„Hospicjum im. św. Łazarza” w Krakowie

mają zaszczyt zaprosić na

III edycję Konferencji

opieka paliatywna i hospicyjna
medycyna / humanizm / wolontariat

Konferencja odbędzie się
17 października 2017 r.
w Auditorium Maximum UJ
przy ul. Krupniczej 33 w Krakowie

Formularz zgłoszenia na stronie
www.paliatywna.uj.edu.pl/formularz

12.40

„Jakich rozmów potrzebują rodzice w sytuacji choroby i po śmierci dziecka”
- dr Bernadetta Janusz, Zakład Terapii Rodzin i Psychosomatyki
Katedry Psychiatrii Uniwersytetu Jagiellońskiego-Collegium Medicum

13.05

„Kontakt z lekarzem w oczach rodziny chorego”
- dr med. Tomasz Grądalski, Lekarz Naczelny Towarzystwa
Przyjaciół Chorych „Hospicjum im. św. Łazarza” w Krakowie

13.30

„Podstawowe błędy w komunikacji z rodziną chorego”
- prof. dr hab. med. Tomasz Grodzicki

13.50

Dyskusja i podsumowanie sesji II - prof. dr hab. med. Tomasz Grodzicki

14.00 - 14.40 Przerwa

SESJA TRZECIA - KULTUROWA WIELOZNACZNOŚĆ ŚMIERCI

Prowadzący sesję - prof. dr hab. Maria Flis,
Kierownik Zakładu Antropologii Społecznej Instytutu
Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego

14.40

„Nieoznaczone marginesy kulturowe a opieka paliatywna”
- prof. dr hab. Maria Flis

15.10

Dyskurs wolontariusza doświadczającego śmierci pacjenta

15.30

Dyskusja i podsumowanie sesji III - prof. dr hab. Maria Flis

15.45 ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI

DODATKOWO

16.00 - 17.30 Warsztaty /do wyboru/

Warsztat I

„Jak chwycić w locie jaskółki, czyli o ukrytych zaproszeniach do trudnych rozmów z pacjentami”
- mgr Agnieszka Kwiecińska, Towarzystwo Przyjaciół Chorych
„Hospicjum im. św. Łazarza” w Krakowie;
- mgr Paulina Zielińska, Centrum Onkologii - Instytut
im. Marii Skłodowskiej-Curie, Oddział w Krakowie;
- dr med. Magdalena Jarosz, Centrum Diagnostyki i Terapii
Onkologicznej w Katowicach

Warsztat II

„Komunikacja z osobami opiekującymi się chorym u kresu życia”
- mgr Agnieszka Karpowicz, Towarzystwo Przyjaciół Chorych
„Hospicjum im. św. Łazarza” w Krakowie;
- mgr Anna Mazur, Towarzystwo Przyjaciół Chorych
„Hospicjum im. św. Łazarza” w Krakowie

Warsztat III

„Jak rozmawiać z dziećmi o chorobie i śmierci bliskiej osoby”
- mgr Natalia Czyżowska, Towarzystwo Przyjaciół Chorych
„Hospicjum im. św. Łazarza” w Krakowie

Warsztat IV

„Komunikacja z osobami chorymi, u których występują jakościowe
zaburzenia funkcji poznawczych”
- mgr Elżbieta Wesolek, Towarzystwo Przyjaciół Chorych
„Hospicjum im. św. Łazarza” w Krakowie

16.00 - 17.00

Spotkanie przedstawicieli zarządów stowarzyszeń hospicyjnych
z konsultantem wojewódzkim w dziedzinie medycyny paliatywnej
dr med. Iwoną Filipczak-Bryniarską